

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi Experimental Research) เพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและข้อเสนอแนะด้วยตนเอง กลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะด้วยตนเองอย่างเดียว

ผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

4.1.3 เปรียบเทียบความสำเร็จของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ดังมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ อาชีพของพ่อแม่ นักเรียน สถานภาพของพ่อแม่ นักเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของนักเรียน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักเรียนต่อสัปดาห์ บุคคลที่นักเรียนจะปรึกษาเป็นคนแรกเวลามีปัญหาหรือเรื่องไม่สบายใจ สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนที่สูบบุหรี่ รोकาสใดบ้างที่นักเรียนอยากสูบบุหรี่ ระยะเวลาที่สูบบุหรี่ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสูบบุหรี่ ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง จำนวน(คน)	กลุ่มควบคุม จำนวน(คน)
อายุ (ปี)		
14	4	0
15	4	5
16	0	3
อาชีพของพ่อแม่ที่นักเรียนคือ		
รับราชการ	1	3
ค้าขาย	4	1
รับจ้าง	3	2
เกษตรกรกรรม	0	2
สถานภาพของพ่อแม่ที่นักเรียนคือ		
อยู่ด้วยกัน	8	6
แยกกันอยู่	0	2
บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย		
พ่อแม่	8	6
พ่อ	0	1
แม่	0	1
ปัญหาส่วนใหญ่ของนักเรียนคือ		
ส่วนตัว	5	5
การเรียน	3	3

ตารางที่ 1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง จำนวน (คน)	กลุ่มควบคุม จำนวน (คน)
นักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัว		
ประมาณสัปดาห์ละ		
50-99 (บาท)	5	0
100-149 (บาท)	2	2
150-199 (บาท)	0	2
200-250 (บาท)	1	4
บุคคลที่นักเรียนจะปรึกษา เป็นคนแรก		
เวลามีปัญหาหรือเรื่องไม่สบายใจคือ		
พ่อ	4	
แม่	3	2
พี่น้อง	1	1
ญาติ	0	1
ครู	0	1
สมาชิกในครอบครัวของนักเรียน		
ที่สูบบุหรี่คือ		
พ่อ	4	4
พี่น้อง	4	1
ญาติ	0	3

ตารางที่ 1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง จำนวน (คน)	กลุ่มควบคุม จำนวน (คน)
โรคสาไถบ้างที่นักเรียนอยากสูบบุหรี่		
ขณะทำธุระในห้องน้ำ	1	3
หลังตื่นนอนตอนเช้า	1	1
หลังอาหาร	5	2
เห็นเพื่อนสูบ	1	2
ระยะเวลาที่สูบบุหรี่		
น้อยกว่า 1 ปี	2	4
1-2 ปี	3	4
มากกว่า 2 ปี	3	0
สาเหตุที่ทำให้หันกลับมาสูบบุหรี่คือ		
สูบตามเพื่อน	3	1
สูบเพราะอยากลอง	3	3
สูบเพื่อลดความเครียด	2	4

จากตารางที่ 1 สรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายทั้งหมด อายุของกลุ่มทดลอง มีอายุ 14 ปี จำนวน 4 คน อายุ 15 ปี จำนวน 4 คน ส่วนกลุ่มควบคุมมีอายุ 15 ปีจำนวน 5 คน อายุ 16 ปี จำนวน 3 คน อาชีพของพ่อแม่กลุ่มทดลอง พบว่ามีอาชีพรับราชการ จำนวน 1 คน รับจ้างจำนวน 3 คนมากที่สุดคือ ค้าขาย จำนวน 4 คน กลุ่มควบคุมอาชีพรับราชการ, รับจ้าง และค้าขาย จำนวน 3, 2 และ 1 คน ตามลำดับ สถานภาพของพ่อแม่ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าส่วนใหญ่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยด้วยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่พักอาศัยกับพ่อแม่ กลุ่มทดลองจะได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณสัปดาห์ละ 50-90 บาท เป็นส่วนใหญ่ ส่วนกลุ่มควบคุมพบว่าได้รับค่าใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มทดลองคือประมาณ 200-250 บาท บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างจะปรึกษาเป็นคนแรกเวลามีปัญหาหรือเรื่องไม่สบายใจในกลุ่มทดลอง พบว่าส่วนใหญ่จะปรึกษาเพื่อน รองลงมาคือแม่ รองจากแม่คือพี่ น้อง และปัญหาส่วนใหญ่ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีปัญหาส่วนตัวและการเรียนคิดเป็นจำนวน 5 คนและ 3 คน ตามลำดับ สมาชิกในครอบครัวที่สูบบุหรี่พบว่าจำนวนเท่ากันคือ 5 คนทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผู้สูบบุหรี่คือพ่อ โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างนี้อยากสูบบุหรี่ พบว่าในกลุ่มทดลองส่วนมากจะนึกอยากสูบบุหรี่ หลังเวลารับประทานอาหาร ส่วนกลุ่มควบคุมจะนึกอยากสูบบุหรี่ขณะที่ธุระห้องน้ำ ระยะเวลาที่สูบบุหรี่ว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะอยู่ระหว่าง 1-2 ปี สาเหตุของการสูบบุหรี่พบว่า ในกลุ่มทดลองสูบบุหรี่ตามเพื่อน, สูบบุหรี่อยากลองและเพื่อลดความเครียดคิดเป็นจำนวน 3, 3 และ 2 คนตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมพบว่าส่วนมากสูบบุหรี่เพื่อลดความเครียด รองลงมาคือสูบบุหรี่อยากลอง

4.1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตัว
เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตัว เกี่ยวกับการ
สูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ทดสอบโดยใช้ The Mann Withney
U-test ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบ
บุหรี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ตัวแปร	U	P-value
กลุ่มทดลอง	8	ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่	1.45	0.037*
กลุ่มควบคุม	8			
กลุ่มทดลอง	8	ทักษะคิดเกี่ยวกับบุหรี่	15	0.041*
กลุ่มควบคุม	8			
กลุ่มทดลอง	8	การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับบุหรี่	9	0.007*
กลุ่มควบคุม	8			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีคะแนนความรู้
คะแนนทักษะคิด และคะแนนการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
แบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.1.2 เปรียบเทียบความสำเร็จของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ทดสอบโดยใช้ THE Fisher Exact Probability Test ดังปรากฏตามตารางที่ 3
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความสำเร็จของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	P – Value
ความสำเร็จของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่	7	2	0.019*
ความล้มเหลวของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่	1	6	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ พบว่า ความสำเร็จของการลด
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ขึ้นอยู่กับ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ
กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ได้สำเร็จมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการ
ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมการ
สูบบุหรี่ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะมีคะแนนความรู้ ทักษะคิด
และการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบบุหรี่มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผลการทดสอบทางสถิติภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม คะแนนความรู้ในกลุ่มทดลอง
สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องการศึกษาของ อัจฉนา
เขาวนัประยูร (2531) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพโครงการรณรงค์สูบบุหรี่ของตำรวจตระเวนชายแดน

การศึกษาของ อัจฉนา เชาว์ประยูร (2531) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ของตำรวจตระเวนชายแดนจำนวน 90 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คนกลุ่มควบคุม 40 คน กลุ่มทดลองได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ ผลพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพนมพร เลขาเจริญ (2532) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของความคาดหวังในความสามารถของตนเอง การให้สุขศึกษาต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคณงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ในเรื่องบุหรี่สูงกว่ากลุ่มควบคุม และกัญญา บุญช่วย (2535) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการควบคุมตนเองที่มีต่อการงดสูบบุหรี่ ของคณงานชายในโรงพยาบาลวชิระพยาบาลจำนวน 97 คน กลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 47 คนโดยกลุ่มทดลองได้รับวิธีการควบคุมตนเองและการได้รับความรู้เรื่องบุหรี่ โดยผู้วิจัยใช้ภาพพลิกประกอบการสอนการทดลองใช้เวลา 5 สัปดาห์หลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องบุหรี่ปากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างสมาชิกกลุ่มในเรื่องความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ มีการซักถามผู้ในกลุ่มหลังจากการอ่านเอกสารแผ่นพับ ดูวีดิทัศน์ การให้คำปรึกษาทุกครั้งจะมีสมาชิกได้พูดถึงบุหรี่ ทำให้เกิดการซักถาม อภิปรายกันทุกคนได้แสดงความคิดเห็นความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น และจดจำได้ยิ่งขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน Rosenstock (1966) ที่ได้เสนอวิธีการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงระดับการเรียนรู้ของบุคคลด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ การใช้อิทธิพลกลุ่ม กลุ่มจะทำให้เกิดแรงผลักดันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ขึ้นเพิ่มขึ้นได้

ผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับ 0.05 ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่าคะแนนทัศนคติของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมากกว่าคะแนนทัศนคติของนักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วันเพ็ญ ทาราศรี (2533) ที่ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ โดยศึกษาในกลุ่มนักเรียนชาย สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจำนวน 83 คนกลุ่มทดลอง 43 คนกลุ่มควบคุม 40 คนโดยศึกษาใช้เวลา 6 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่นัยสำคัญทางสถิติ และสาริณี พงษ์เจริญไทย (2534) ได้ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุงจำนวน 30 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม

พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีทัศนคติด้านบวกต่อหนูหรือลดลงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับ 0.05 ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่า คะแนนการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมากกว่าคะแนนการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ เพ็ญศรี เปลียนษา (2536) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับ แรงสนับสนุนทางสังคมในการงดสูบบุหรี่ของนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดราชบุรี โดยใช้โปรแกรมสุขศึกษา กระบวนการกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่าง 128 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 58 คน กลุ่มควบคุม 70 คนหลังการทดลองพบว่า คะแนนการปฏิบัติตัวของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมและก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

สมมติฐานข้อที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการลดบุหรี่ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมผลการทดสอบทางสถิติภายหลังการทดลองพบว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความสำเร็จของการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง สอดคล้อง Mahler และ Ohlsen ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะทำให้สมาชิกกลุ่มมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ เช่นเดียวกับ จินตนา สิงห์สูง (2533) ที่ได้ทำการศึกษาผลการใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสระบุรี โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 16 คน กลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คนกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจำนวน 12 ครั้งในเวลา 4 สัปดาห์ ผลพบว่ากลุ่มทดลองสามารถงดและลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ได้มากกว่ากลุ่มควบคุม และ วันเพ็ญ ทาราศรี (2533) ได้ทำการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สามารถลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ได้มากกว่ากลุ่มทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ